

Vahap MUNYAR
Hürriyet Gazetesi Köşe Yazarı

BURSA'NIN 250 DEVİ HAIN DARBE GİRİŞİMİNE DÖNEN ÇARKLA DİRENDİ

DEĞERLENDİRMELER

BURSA Ticaret ve Sanayi Odası'nın (BTSO) "Bursa'nın ilk 250 Büyük Firması" araştırmasının 2016 verilerine dayanan 20'ncisinin sonuçları bana ulaştığında Başkan İbrahim Burkay'ın geçen yıl Eylül ayında 2015 verilerini baz alan 19'uncu araştırmayı açıklarken yaptığı şu değerlendirmeyi anımsadım:

- Bursa'daki 250 büyük firmadan 229'u 2015'i kârlı tamamlamış. 250 büyük firmamızın kârları toplamı 4.7 milyar lirayı bulmuş. Her iki veri de 19 yılın en yüksek düzeyine ulaştı.

2016 verilerine dayanan araştırmanın aynı bölümlerine baktım:

- 2016 yılında Bursa'nın ilk 250 Büyük Firması'ndan 211'i kâr etti.

Bu veri, 2015'e göre yüzde 8'lik bir gerilemeyi gösteriyor.

"Bursa 250"nin vergi öncesi toplam dönem kârına göz attım:

- 4 milyar 793 milyon 382 bin lira.

2015'teki 4 milyar 793 milyon 382 bin liralık toplam dönem kârına göre yüzde 8'lik bir erime söz konusu.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Yükseliyor

Sektörlere göre iç ve dış satış cirosu, 2016'da gıda, tarım ve hayvancılığın, tekstil ve hazır giyim toplamlarını aştığı dikkati çekiyor. Ciroda ilk 5 şöyle:

- * Otomotiv Ana Sanayi: 26 milyar 899 milyon 745 bin lira.
- * Otomotiv Yan Sanayi: 13 milyar 800 milyon 798 bin lira.
- * Gıda, Tarım ve Hayvancılık: 8 milyar 916 milyon 766 bin lira.
- * Tekstil ve Hazır Giyim: 7 milyar 672 milyon 203 bin lira.
- * Makine ve Teçhizat: 7 milyar 10 milyon 733 bin lira.

"Bursa 250"nin 2016 yılını 87 milyar 220 milyon 544 bin liralık toplam iç-dış ciroyla geride bıraktığı görülüyor. Bu rakam, 2015'teki 79 milyar 278 milyon 325 bin liralık ciroya göre yüzde 10,02'lik artışı işaret ediyor.

İhracatı Otomotiv Sürüklüyor

"Bursa 250"nin 2016'daki iyi sonuçları arasında ihracat dikkati çekiyor. Türkiye'nin ihracatı 2016'da yüzde 0,84'lük gerilemeyle 142,6 milyar dolar olurken, "Bursa 250", ihracatını yüzde 14,38 artırmayı başardı. "Bursa 250"nin 2016'daki toplam ihracatı 11 milyar 259 milyon 361 bin dolar oldu.

Otomotiv Ana Sanayi, 2016'da 6 milyar 279 milyon 662 bin dolarla Bursa'nın ihracatını sürükledi. Otomotiv Yan Sanayi de 1 milyar 467 milyon 788 bin dolarlık ihracatıyla ana sanayiye izledi.

Otomotiv, sadece Bursa'nın değil, Türkiye'nin ihracatının lokomotifini konumunda bulunuyor.

İstihdam Artışı Sevindirici

Bursa'nın ilk 250 büyük firmasında 2015 yılında 127 bin 764 kişi istihdam edilirken, 2016'da 138 bin 701 kişiye çıktı. Yani, istihdam artışı yüzde 8,5 oldu.

2016 gibi terörün ve sınırlarımızdaki savaşın etkisinin tırmadığı, FETÖ'nün 15 Temmuz hain darbe girişiminin yaşandığı bir yılda istihdamın artması, "ilk 250 firma"nın işsize kapıyı açık tutabilmesi sevindiriciydi.

Otomotiv Ana Sanayi, istihdam verilerini paylaşmazken, otomotiv yan sanayi 38 bin 151 kişilik istihdamla ilk sıraya oturdu. 17 bin 599 kişinin çalıştığı tekstil sektörü ikinciliğe yerleşti. Gıda, tarım ve hayvancılık sektörü de 17 bin 391 kişilik istihdamıyla üçüncü oldu.

"Bursa 250"nin 1997-2016 istihdam verileri, kentin sanayi yapısındaki değişimi gözler önüne seriyor. 4 sektörün 1997'deki istihdamına bakalım:

- * Gıda, Tarım ve Hayvancılık: 6 bin 090.
- * Makine, Teçhizat ve Metal: 7 bin 266.
- * Otomotiv Ana ve Yan Sanayi: 14 bin 959.
- * Tekstil ve Hazır Giyim: 35 bin 386.
- Aynı sektörlerin 2016'daki istihdamı da şöyle:**
- * Gıda, Tarım ve Hayvancılık: 17 bin 391.
- * Makine, Teçhizat ve Metal: 20 bin 384.
- * Otomotiv Ana ve Yan Sanayi: 55 bin 848
- * Tekstil ve Hazır Giyim: 21 bin 768

1997'de istihdamı 35 bini aşan, 2002'de 42 bin 294 kişiyle Bursa'da istihdam rekoru kıran tekstil ve hazır giyim sektörü, 2005'ten itibaren gerilemeye başladı. 2015'te 25 bin 160 kişiye iş kapısı olan sektör, 2016'da da 21 bin 768'e geriledi.

Otomotiv ana ve yan sanayi 2015'deki 41 bin 655 kişilik istihdamdan 2016'da 55 bin 848'e çıktı. Makine ve teçhizat sektöründe de istihdam 2015'te 12 bin 537 iken, 2016'da 20 bin 384'e yükseldi. İki sektör, "Bursa 250"nin 2016'daki yüzde 7,5'lik istihdam artışının ana kaynağını oluşturdu.

Özetle "Bursa 250", hain darbe girişimine çarklarını döndürerek direndi, yüzde 8'lik kâr kaybı dışında büyümeye imza atmayı başardı...